

IT PROJEKT MEGKÖZELÍTÉS

Az IT projekteknél, mint minden egyéb projektnél gondoskodni kell az erőforrások hozzárendeléséről, a termékek meghatározásáról, a felhasználók által történt jóváhagyásról, a termék átadások szakaszolásáról, a minőségbiztosításról, a formális tesztervről és tesztelésről, az oktatásról, valamint a formális telepítést követő felülvizsgálatról, hogy biztosítva legyen az üzleti terület számára az értékteremtés. Az IT projekt méretének, jellegének meghatározásához nyújthat segítséget a Klasszifikáció sablon Ez a módszer csökkenti a váratlan költségek kockázatát, javítja a kommunikációt az üzleti területek és a végfelhasználók felé, valamint az üzleti területek és a végfelhasználók részvételét, biztosítja a projekt termékeinek értékét és minőségét, és maximalizálja hozzájárulásukat az informatikával támogatott beruházási programokhoz. A projekt célját, jellegét és terjedelmét pontosan meg kell határozni és dokumentálni annak érdekében, hogy kialakuljon és megerősödjön a projekt célja és terjedelmének az érdekelt felek által történő közös értelmezése és az, hogy hogyan viszonyul a projekt a többi projekthez az általános, informatikával támogatott beruházási programon belül.

Szakmai specifikáció

Minden IT projekt alapja egy szakmai specifikáció, amely kellően részletesen tartalmazza a szakmai oldal elvárásait és követelményeit. A szakmai specifikáció célja, hogy olyan részletességgel határozza meg a szakmai igényeket, ami lehetővé teszi az egyszerűen fejlesztői specifikációvá alakítást.

Folyamattervezés

A folyamattervezés során részletesen meg kell határozni azokat a folyamatokat, amelyeket a rendszer részben vagy egészben támogat. A folyamattervezés során mindig a folyamatok teljes életciklusát kell figyelembe venni, meg kell határozni a folyamat indulásához szükséges adatokat és paramétereket, a folyamat során módosuló/keletkező adatok típusát és a folyamat befejezése során a végtermék tulajdonságait és a fogadó folyamat kereteit. Definálni kell továbbá a folyamatok közötti interakciókat, a lehetséges elágazásokat és döntési fákat, azok feltételrendszerét és amennyiben szükséges, az egyes állapotok követelményeit is.

Adatmodell tervezés

Az adatmodell tervezés célja, hogy rendszertől függetlenül meghatározza azokat az adatokat, amelyekre az üzleti folyamatok épülnek, továbbá az adatok minőségi követelményeit és a közöttük lévő hierarchiát. Fontos része továbbá az adat import és export leírása, azaz hogy milyen rendszerekből milyen adatokat vesz át és ad tovább a rendszer.

Architektúra tervezés

Az architektúra-terv leírja a javasolt infrastruktúra és szoftver architektúra elemeket és ezek illeszkedési pontjait a már meglévő architektúrához. Tartalmazza a szükséges infrastrukturális szoftver és hardver komponenseket, ezek viszonyát, elhelyezkedését a jelenlegi alkalmazások mellett, illetve az azokkal történő kommunikációs csatornákat. Meg kell határozni továbbá az architektúra tervben, hogy a kivitelezés egyes szakaszai milyen rendszerben történjenek. Az iparági jó gyakorlat legalább három környezet meglétét javasolja, hogy a rendszerhez kapcsolódó folyamatok megfelelő szabályozottság mellett működhessenek. Az IT projektek kockázatai között az architektúrát érintő kockázatok kiemelt szerepet kapnak és kezelésük széleskörű tapasztalatot és ismereteket kíván. Az éles-, teszt- és fejlesztői rendszereket rendszertехnikai szinten lehetőség szerint szét kell választani. Az éles-, teszt- és fejlesztői rendszereket rendszertехnikai szinten lehetőség szerint szét kell választani.

Fejlesztői specifikáció

A fejlesztői specifikáció a fenti három dokumentum alapján elkészített dokumentum, amely olyan részletességgel tartalmazza az IT igényeket, hogy bármilyen fejlesztő a fejlesztői specifikáció alapján el tudja végezni a kért fejlesztést. Míg az előző három dokumentum alapvetően üzleti dokumentum, a fejlesztői specifikáció egy IT dokumentum, amelyet informatikai szakértőknek szánnak.

Fejlesztés

A fejlesztési folyamat történhet külső, illetve belső erőforrások bevonásával is. A fejlesztés során kiemelt fontosságú a megfelelő dokumentáció elkészítése – ez biztosítja, hogy a fejlesztőt érintő bármilyen probléma esetén egy másik fejlesztő zökkenőmentesen tudja átvenni a feladatot – továbbá a felmerült hibák kezelésére javasolt egy hibakezelő (bug tracker) alkalmazás használata, kombinálva egy megfelelő verziókezelő rendszerrel. A fejlesztési folyamat elején meg kell határozni az alkalmazni kívánt módszertant és a fejlesztést a módszertannak megfelelően kell elvégezni. A fejlesztési módszertan fogja meghatározni a fejlesztés értékelését, illetve az fejlesztési ciklusokat is.

Adatmigráció

Amennyiben a projekt célja egy vagy több létező rendszer leváltása, a leváltott rendszerekben található adatokat át kell tölteni az új rendszerbe, ez az adatmigráció. Az adatmigráció során fontos szempont a teljes körűség, hogy a régi rendszerben található adatok mindegyike áttöltésre kerüljön, továbbá az is, hogy az adatok pontosan kerüljenek betöltésre. Több rendszer leváltása esetén a migráció mindenképp tervezést igényel, és addig kell ismételni, amíg a betöltés hibák nélkül megvalósul. Amennyiben egy projekt adatmigrációval jár, célszerű megfontolni a migrálandó adatokon egy adattisztítást, melynek segítségével a régi rendszerekben található elavult, pontatlan adatok kiszűrhetőek, és az új rendszerben felállíthatóak azok az adatminőségi követelmények, amelyek meggátolják a jövőben a pontatlan adatbevitelt.

Tesztelés

A tesztelés célja annak biztosítása, hogy a rendszer képes elvégezni az összes támogatott üzleti folyamatot, azaz a fejlesztett rendszer megfelel az üzleti és fejlesztői specifikációban meghatározott követelményeknek. Komplex fejlesztésnél a tesztelést meg kell tervezni, hogy a tesztelés teljes körűsége biztosítva legyen – ezt célszerű olyan szakértőkre bízni, akiknek van tapasztaltuk tesztelésben. A tesztelés tervezését Teszttervben kell dokumentálni ezekben az esetekben. Az elkészült fejlesztés teszteléséhez és átvételéhez szükséges stratégia kidolgozása, a tesztkörnyezet kialakítása és a tesztelések végrehajtása a fejlesztői terület feladata.

- A fejlesztői teszt
- Az integrációs teszt
- A terheléses teszt
- Biztonsági teszt (audit)
- A prototípus tesztelés
- Az elfogadási tesztet (UAT)
- A felhasználói tesztelés
- Go live teszt

Oktatás és tréning dokumentáció

Új rendszer bevezetésekor az üzletágnak a fejlesztő területtel együttműködve ütemtervet kell készíteni az oktatásra, a pilot üzemre és az éles üzemi bevezetés időpontjára vonatkozóan. Amennyiben a Megrendelő az oktatást szükségesnek véli, az oktatást vagy saját hatáskörben végzi el, vagy az oktatási feladattal az informatikai terület munkatársait vagy a fejlesztő-beszállító céget bízta meg. Dokumentáció tekintetében az iparági jó gyakorlat legalább két dokumentumot vár el:

- Az üzemeltetői kézikönyvet
- A felhasználói kézikönyvet

Élesítés

Az élesítés a sikeres tesztelést követően, a megfelelő jóváhagyások megszerzése után az arra kijelölt időablakban történik. Az élesítést lehetőség szerint úgy kell megtervezni, hogy az élesítés során előforduló hibák hatását minimalizálni lehessen – ezért ezt célszerűen hétköznapi, munkaidő után végezni úgy, hogy a

felhasználók a napi normál munkavégzés után az élesített változást tudják még tesztelni, hogy hiba esetén a másnapi munkakezdésre vissza lehessen állni a korábbi verzióra.